

В БЛИЗЪК ПЛАН С ВИСОКИТЕ ТЕХНОЛОГИИ

Човечеството е преживяло четири технически революции.

Първата – парната машина...

Втората – електроенергията...

Третата – ядрената енергия, електрониката...

Четвъртата – роботът. Изкуственият интелект...

В навечерието сме на петата, най-бруталната – поява на машинната мисловна дейност, защото компютърът вече побеждава на шах човека.

Възниква въпросът – кой на кого ще дръпне шалтера?

И къде е в този главоломен технически прогрес мястото на изкуството? До сега то се е вписвало по някакъв начин в етапите на техническото развитие: киното, радиотеатъра, телевизионния театър, електронната книга...

Ще може ли обаче то да се внедри и петата индустриална революция? Да се приспособи?

Приспособяване! Мизерна дума. Комплекс за непотребност.

Друга, друга трябва да бъде тактиката на изкуството в задавания се титаничен двубой между техническия гений и човешкото в човека.

Тактиката?!

Може би трябва да се приложи техническа хитрост. Да се подчинят високите технологии, да се придърпат към изкуството, към човека, който преподава изкуство, така че да му служат, какъв всъщност е бил великият първоначален замисъл.

Да се опитаме в нашата област – преподаване на изкуство – да пригодим електронната техника към себе си, така че да ни служи и да ни се подчинява, а не обратното.

В моята област позитивите на това подчинение могат да бъдат следните:

1. Предоставя ни се възможност да работим върху текстовете, върху художественото слово в близък и американски план. Той приближава лицето на младия човек, който се обучава в областта на театъра и ние можем да видим как всяка мигла, как всяко мускулче трептят върху неговото лице. Пред нас се разкрива животът на човешкото лице.

2. Създават се условия да се приложат нови художествени средства. Близкото разстояние предполага обрани, минималистични средства. Различни от тези, с които си

служим в театъра. Постига се аскетизъм на преживяването, съдържаност, правдивост, хиперреализъм. Приближаваме се до природата на киното, защото именно то борави със средствата на минимализма.

3. Текстът може да прозвучи като нещо дълбоко интимно, като нещо споделено с околните на камерата.

4. По този начин може да бъде постигната съвършено нова, евристична трактовка на текстовете, особено на онези, които са хрестоматийно банализирани, изтъркани от употреба, изгубили свежестта на мисълта, емоцията и мащаба на споделената позиция. С една дума може да се постигне задълбоченост на трактовката и очовечаване на текстовете.

5. На вашето внимание предоставям изпълнението на Александра Златева на стихотворението „Вера“ от Никола Й. Вапцаров. И мисля, че този художествен пример представя новите неподозирани възможности на мрежата.

Следва изпълнението.

Сия Папазова